

PROGRAMA M_pedagogic

Filiera vocațională, profilul pedagogic, specializarea învățător-educatoare

COMPETENȚE DE EVALUAT ȘI CONȚINUTURI

CLASA a IX-a - 2 ore/săpt. (TC)

Competențe specifice	Conținuturi
<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea în limbaj cotidian sau în probleme a unor noțiuni specifice logicii matematice și/sau a teoriei mulțimilor 2. Transcrierea unui enunț în limbajul logicii matematice sau al teoriei mulțimilor 3. Utilizarea reprezentărilor grafice (diagrame, reprezentări pe axă), a tabelelor de adevăr, pentru efectuarea unor operații 4. Explicitarea caracteristicilor unor mulțimi folosind limbajul logicii matematice 5. Redactarea rezolvării unor probleme, corelând limbajul uzual cu cel al logicii matematice și/sau al teoriei mulțimilor 6. Transpunerea unei situații cotidiene în limbaj matematic, rezolvarea problemei obținute și interpretarea rezultatului 	<p>Mulțimi și elemente de logică matematică</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mulțimea numerelor reale: operații algebrice cu numere reale, ordonarea numerelor reale, modulul unui număr real, aproximări prin lipsă sau prin adăugare; operații cu intervale de numere reale • Propoziție, predicat, cuantificator • Operații logice elementare (negație, conjuncție, disjuncție, implicație echivalentă), corelate cu operațiile și cu relațiile dintre mulțimi (complementară, intersecție, reuniune, incluziune, egalitate)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Recunoașterea unor corespondențe care sunt siruri, progresii aritmetice sau geometrice 2. Reprezentarea în diverse moduri a unor corespondențe, siruri în scopul caracterizării acestora 3. Identificarea unor formule de recurență pe bază de raționamente de tip inductiv 4. Exprimarea caracteristicilor unor siruri folosind diverse reprezentări (formule, diagrame, grafice) 5. Deducerea unor proprietăți ale sirurilor folosind diferite reprezentări sau raționamente de tip inductiv 6. Asocierea unei situații-probleme cu un model matematic de tip sir, progresie aritmetică sau geometrică 	<p>Siruri</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modalități de a descrie un sir; siruri particulare: progresii aritmetice, progresii geometrice, determinarea termenului general al unei progresii; suma primilor n termeni ai unei progresii
<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea valorilor unei funcții folosind reprezentarea grafică a acesteia 2. Identificarea unor puncte semnificative de pe graficul unei funcții 3. Folosirea unor proprietăți ale funcțiilor pentru completarea graficului unei funcții pare, impare sau periodice 4. Exprimarea proprietăților unor funcții pe baza lecturii grafice 5. Reprezentarea graficului prin puncte și aproximarea acestuia printr-o curbă continuă 6. Deducerea unor proprietăți ale funcțiilor numerice prin lectură grafică 	<p>Funcții; lecturi grafice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reper cartezian, produs cartezian, reprezentarea prin puncte a unui produs cartezian de mulțimi numerice; condiții algebrice pentru puncte aflate în cadrane; drepte în plan de forma $x = m$ sau de forma $y = m$, $m \in \mathbb{R}$ • Funcția: definiție, exemple, exemple de corespondențe care nu sunt funcții, modalități de a descrie o funcție, lectură grafică; egalitatea a două funcții, imaginea unei funcții, graficul unei funcții • Funcții numerice $f : I \rightarrow \mathbb{R}$, I interval de numere reale; graficul unei funcții, reprezentarea geometrică a graficului, intersecția graficului cu axele de coordonate, interpretarea grafică a unor ecuații de forma $f(x) = g(x)$; proprietăți ale funcțiilor numerice introduse prin lectură grafică:

	mărginire, monotonie, paritate/imparitate (simetria graficului față de axa Oy sau față de origine), periodicitate
<ol style="list-style-type: none"> Recunoașterea funcției de gradul I descrisă în moduri diferite Identificarea unor metode grafice pentru rezolvarea ecuațiilor, inecuațiilor, sistemelor de ecuații Descrierea unor proprietăți desprinse din rezolvarea ecuațiilor, inecuațiilor, sistemelor de ecuații și din reprezentarea grafică a funcției de gradul I Exprimarea în limbaj matematic a unor situații concrete ce se pot descrie prin funcții de gradul I, ecuații, inecuații sau sisteme de ecuații Interpretarea cu ajutorul proporționalității a condițiilor pentru ca diverse date să fie caracterizate cu ajutorul unei funcții de gradul I Rezolvarea cu ajutorul funcțiilor a unei situații-problemă și interpretarea rezultatului 	<p>Funcția de gradul I</p> <ul style="list-style-type: none"> Definiție; reprezentarea grafică a funcției $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = ax + b$, unde $a, b \in \mathbb{R}$, intersecția graficului cu axele de coordonate, ecuația $f(x) = 0$ Interpretarea grafică a proprietăților algebrice ale funcției: monotonie, semnul funcției Inecuații de forma $ax + b \leq 0, (<, >, \geq)$, $a, b \in \mathbb{R}$ studiate pe $\mathbb{R}$ Pozitia relativă a două drepte; sisteme de tipul $\begin{cases} ax + by = c \\ mx + ny = p \end{cases}, a, b, m, n, p \in \mathbb{R}$
<ol style="list-style-type: none"> Diferențierea variației liniare/pătratice prin exemple Completarea unor tabele de valori necesare pentru trasarea graficului Aplicarea unor algoritmi pentru trasarea graficului (trasarea prin puncte semnificative) Exprimarea proprietăților unei funcții prin condiții algebrice sau geometrice Utilizarea relațiilor lui Viète pentru caracterizarea soluțiilor și rezolvarea unor sisteme Identificarea unor metode grafice de rezolvare a ecuațiilor sau a sistemelor de ecuații 	<p>Funcția de gradul al II-lea</p> <ul style="list-style-type: none"> Reprezentarea grafică a funcției $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = ax^2 + bx + c$, $a, b, c \in \mathbb{R}$, $a \neq 0$, intersecția graficului cu axele de coordonate, ecuația $f(x) = 0$, simetria față de drepte de forma $x = m$, cu $m \in \mathbb{R}$ Relațiile lui Viète, rezolvarea sistemelor de forma $\begin{cases} x + y = s \\ xy = p \end{cases}$, cu $s, p \in \mathbb{R}$
<ol style="list-style-type: none"> Recunoașterea corespondenței dintre seturi de date și reprezentări grafice Reprezentarea grafică a unor date diverse în vederea comparării variației lor Utilizarea lecturii grafice pentru rezolvarea de ecuații, inecuații și sistemelor de ecuații Exprimarea prin reprezentări grafice a unor condiții algebrice; exprimarea prin condiții algebrice a unor reprezentări grafice Interpretarea unei configurații din perspectiva poziției relative a unei drepte față de o parabolă Utilizarea lecturilor grafice în vederea optimizării rezolvării unor probleme practice 	<p>Interpretarea geometrică a proprietăților algebrice ale funcției de gradul al II-lea</p> <ul style="list-style-type: none"> Monotonie; punct de extrem, vârful parabolei, interpretare geometrică Pozitionarea parabolei față de axa Ox, semnul funcției, inecuații de forma $ax^2 + bx + c \leq 0$ ($\geq, <, >$), cu $a, b, c \in \mathbb{R}$, $a \neq 0$, interpretare geometrică Pozitia relativă a unei drepte față de o parabolă: rezolvarea sistemelor de forma $\begin{cases} mx + n = y \\ ax^2 + bx + c = y \end{cases}$, $a, b, c, m, n \in \mathbb{R}$, interpretare geometrică
<ol style="list-style-type: none"> Identificarea unor elemente de geometrie vectorială în diferite contexte Utilizarea rețelelor de pătrate pentru determinarea caracteristicilor unor segmente orientate pe configurații date Efectuarea de operații cu vectori pe configurații geometrice date Utilizarea limbajului calculului vectorial pentru a descrie anumite configurații 	<p>Vectori în plan</p> <ul style="list-style-type: none"> Segment orientat, vectori, vectori coliniari Operații cu vectori: adunarea (regula triunghiului, regula paralelogramului), proprietăți ale operației de adunare, înmulțirea cu un scalar, proprietăți ale înmulțirii cu un scalar, condiția de coliniaritate, descompunerea după doi vectori necoliniari

<p>geometrice</p> <p>5. Identificarea condițiilor necesare pentru efectuarea operațiilor cu vectori</p> <p>6. Aplicarea calculului vectorial în descrierea proprietăților unor configurații geometrice date</p>	
<p>1. Descrierea sintetică sau vectorială a proprietăților unor configurații geometrice în plan</p> <p>2. Reprezentarea prin intermediul vectorilor a unei configurații geometrice plane date</p> <p>3. Utilizarea calcului vectorial sau a metodelor sintetice în rezolvarea unor probleme de geometrie metrică</p> <p>4. Trecerea de la caracterizarea sintetică la cea vectorială (și invers) a unei configurații geometrice date</p> <p>5. Determinarea condițiilor necesare pentru coliniaritate, concurență sau paralelism</p> <p>6. Analizarea comparativă a rezolvărilor vectorială și sintetică ale aceleiași probleme</p>	<p>Coliniaritate, concurență, paralelism – calcul vectorial în geometria plană</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vectorul de poziție a unui punct • Vectorul de poziție a punctului care împarte un segment într-un raport dat, teorema lui Thales (condiții de paralelism) • Vectorul de poziție a centrelui de greutate al unui triunghi (concurența medianelor unui triunghi)
<p>1. Identificarea elementelor necesare pentru calcularea unor lungimi de segmente și a unor măsuri de unghiuri</p> <p>2. Utilizarea unor tabele și a unor formule pentru calcule în trigonometrie și în geometrie</p> <p>3. Aplicarea teoremelor și a formulelor pentru determinarea unor măsuri (lungimi sau unghiuri)</p> <p>4. Transpunerea într-un limbaj specific trigonometriei și/sau geometriei a unor probleme practice</p> <p>5. Utilizarea unor elemente de trigonometrie în rezolvarea triunghiului dreptunghic/oarecare</p> <p>6. Analizarea și interpretarea rezultatelor obținute prin rezolvarea unor probleme practice</p>	<p>Aplicații ale trigonometriei în geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rezolvarea triunghiului dreptunghic • Formulele (fără demonstrație): $\cos(180^\circ - x) = -\cos x$; $\sin(180^\circ - x) = \sin x$ • Modalități de calcul a lungimii unui segment și a măsurii unui unghi: teorema sinusurilor și teorema cosinusului

CLASA a X-a – 2 ore/săpt. (TC)

Competențe specifice	Conținuturi
<p>1. Identificarea caracteristicilor tipurilor de numere utilizate în algebră și a formei de scriere a unui număr real în contexte variate</p> <p>2. Compararea și ordonarea numerelor reale utilizând metode variate</p> <p>3. Aplicarea unor algoritmi specifici calculului cu puteri, radicali și logaritmi în contexte variate</p> <p>4. Alegerea formei de reprezentare a unui număr real pentru optimizarea calculelor</p> <p>5. Alegerea strategiilor de rezolvare în vederea optimizării calculelor</p> <p>6. Analizarea validității unor afirmații prin utilizarea aproximărilor, a proprietăților sau a regulilor de calcul</p>	<p>Numere reale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Numere reale: proprietăți ale puterilor cu exponent rațional, irațional și real ale unui număr pozitiv nenul, aproximări raționale pentru numere reale • Radical dintr-un număr (ordin 2 sau ordin 3), proprietăți ale radicalilor • Notiunea de logaritm, proprietăți ale logaritmilor, calcule cu logaritmi, operația de logaritmare
<p>1. Exprimarea relațiilor de tip funcțional în diverse moduri</p> <p>2. Prelucrarea informațiilor ilustrate prin graficul unei funcții în scopul deducerii unor proprietăți algebrice ale acesteia (monotonie, bijectivitate, semn, convexitate)</p>	<p>Funcții și ecuații</p> <ul style="list-style-type: none"> • Funcția putere: $f: \mathbb{R} \rightarrow D$, $f(x) = x^n$, $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$ și • funcția radical: $f: D \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \sqrt[n]{x}$,

- Utilizarea** de proprietăți ale funcțiilor în calcule și aproximări, prin metode diverse
- Exprimarea** în limbaj matematic a unor situații concrete ce se pot descrie printr-o funcție de o variabilă
- Interpretarea** unor probleme de calcul în vederea optimizării rezultatului
- Utilizarea** echivalenței dintre bijectivitate și inversabilitate în trasarea unor grafice și în rezolvarea unor ecuații

Notă: Pentru toate tipurile de funcții se vor studia: intersecția cu axele de coordonate, ecuația $f(x)=0$, reprezentarea grafică prin puncte, simetrie, lectura grafică a proprietăților algebrice ale funcțiilor: monotonie, bijectivitate, inversabilitate, semn, convexitate

- Recunoașterea** unor date de tip probabilistic sau statistic în situații concrete
- Interpretarea** primară a datelor statistice sau probabilistice cu ajutorul calculului financiar, al graficelor și al diagramelor
- Utilizarea** unor algoritmi specifici calculului financiar, statisticii sau probabilităților pentru analiza de caz
- Transpunerea** în limbaj matematic prin mijloace statistice sau probabilistice a unor probleme practice
- Analizarea și interpretarea** unor situații practice cu ajutorul conceptelor statistiche sau probabilistice
- Corelarea** datelor statistice sau probabilistice în scopul predicției comportării unui sisteme prin analogie cu modul de comportare în situații studiate

- Descrierea** unor configurații geometrice analitic sau utilizând vectori
- Descrierea** analitică, sintetică sau vectorială a relațiilor de paralelism și de perpendiculăritate
- Utilizarea** informațiilor oferite de o configurație geometrică pentru deducerea unor proprietăți ale acesteia și calcularea unor distanțe și a unor arii
- Exprimarea** analitică, sintetică sau vectorială a caracteristicilor matematice ale unei configurații geometrice
- Interpretarea** perpendicularității în relație cu paralelismul și minimul distanței
- Modelarea** unor configurații geometrice analitic, sintetic sau vectorial

- $n = \overline{2,3}$, unde $D = [0, +\infty)$ pentru n par și $D = \mathbb{R}$ pentru n impar
- Funcția exponențială $f: \mathbb{R} \rightarrow (0, +\infty)$, $f(x) = a^x$, $a \in (0, +\infty)$, $a \neq 1$ și funcția logaritmică $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \log_a x$, $a \in (0, +\infty)$
  - Rezolvări de ecuații folosind proprietățile funcțiilor:
    - Ecuății care conțin radicali de ordinul 2 sau de ordinul 3
    - Ecuății exponențiale, ecuații logaritmice, utilizarea unor substituții care conduc la rezolvarea unor ecuații algebrice

Matematici financiare

- Probleme de numărare: permutări, aranjamente, combinări
- Elemente din calcul financiar: procente, dobânzi, TVA
- Culegerea, clasificarea și prelucrarea datelor statistice: date statistice, reprezentarea grafică a datelor statistice. Interpretarea datelor statistice
- Evenimente aleatoare egal probabile, operații cu evenimente, probabilitatea unui eveniment compus din evenimente egal probabile

Notă: Aplicațiile vor fi din domeniul financiar: profit, calcularea prețului de cost al unui produs, amortizări de investiții, tipuri de credite, metode de finanțare, buget personal, buget familial.

Geometrie

- Reper cartezian în plan, coordonatele unui vector în plan; coordonatele sumei vectoriale, coordonatele produsului dintre un vector și un număr real coordonate carteziene ale unui punct din plan, distanța dintre două puncte în plan
- Ecuății ale dreptei în plan determinată de un punct și de o direcție dată și ale dreptei determinată de două puncte distincte date
- Condiții de paralelism, condiții de perpendicularitate a două drepte din plan, calcularea unor distanțe și a unor arii

CLASA a XI-a -1 oră/săpt. (TC)

Competențe specifice	Conținuturi
<ol style="list-style-type: none"> Recunoașterea și diferențierea mulțimilor de numere și a structurilor algebrice Identificarea unei structuri algebrice prin verificarea proprietăților acestora Compararea proprietăților algebrice sau aritmetice ale operațiilor definite pe diverse mulțimi în scopul identificării unor algoritmi 	<p>Structuri algebrice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legi de compozиție, proprietăți • Structuri algebrice: monoid, grup, inel, corp. Exemple: mulțimile $\mathbb{N}, \mathbb{Z}, \mathbb{Z}_n, \mathbb{Q}, \mathbb{R}$

<p>2. Identificarea unei structuri algebrice prin verificarea proprietăților acesteia</p> <p>3. Compararea proprietăților algebrice sau aritmetice ale operațiilor definite pe diverse mulțimi în scopul identificării unor algoritmi</p>	<ul style="list-style-type: none"> Legi de compoziție, proprietăți Structuri algebrice: monoid, grup, inel, corp. <p>Exemple: mulțimile $\mathbb{N}$, $\mathbb{Z}$, $\mathbb{Z}_n$, $\mathbb{Q}$, $\mathbb{R}$</p>
---	---

Programa pentru disciplina *Matematică – M_pedagogic*
Examenul de Bacalaureat Național

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI, PARTEA I, Nr. 323 bis/17.IV.2020

4. Exprimarea proprietăților mulțimilor înzestrate cu operații prin identificarea organizării structurale a acestora 5. Utilizarea similarității operațiilor definite pe mulțimi diferite în deducerea unor proprietăți algebrice	

CLASA a XII-a - 1 oră/săpt. (TC)

Competențe specifice	Conținuturi
<p>1. Identificarea unor situații practice concrete, care necesită asocierea unui tabel de date cu reprezentarea sa matriceală</p> <p>2. Asocierea unui tabel de date cu reprezentarea matriceală a unui proces</p> <p>3. Aplicarea, în situații practice, a algoritmilor de calcul cu matrice</p>	<p>Elemente de calcul matriceal și sisteme de ecuații liniare</p> <p>Matrice</p> <ul style="list-style-type: none"> Tabel de tip matriceal. Matrice, mulțimi de matrice Operații cu matrice: adunarea, înmulțirea, înmulțirea unei matrice cu un scalar, proprietăți <p>Determinanți</p> <ul style="list-style-type: none"> Determinantă unei matrice pătratice de ordin cel mult 3, proprietăți